

LÄÄNERANNA VALLAVALITSUS

Sotsiaalkindlustusamet

Teie 19.06.2026 nr 5.1-3/11843-4

Meie 29.09.2026 nr 2026/9-6/1146-2

Vastus märgukirjale

Sotsiaalkindlustusamet esitas 19.06.2026 Lääneranna Vallavolikogule ja Lääneranna Vallavalitsusele märgukirja nr 5.1-3/11843-4, milles juhtis tähelepanu Lääneranna vallas kehtestatud väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse hoolduskulude tasumise piirmääradele ning palus võtta kasutusele meetmed piirmäärade õigusaktides sätestatud nõuetega vastavusse viimiseks.

Lääneranna vald on teadlik, et alates 01.04.2026 kehtiv hoolduskulude tasumise piirmäär 500 eurot kuus ei ole hooldekodude teenusehindade ja hoolduskomponendi maksumuse kasvu tingimustes enam piisav. Kujunenud on olukord, kus mitmete Lääneranna valla elanike puhul ületab hooldekodu hoolduskulu valla kehtestatud piirmäärade ning teenuse eest tuleb seetõttu täiendavalt tasuda teenusesaaja lähedastel.

Piirmäärade kujunemist ja selle muutmise võimalusi hinnates tuleb aga arvestada ka pikaajalise hoolduse rahastamise üldist korraldust ning Lääneranna valla tegelikku eelarvelist olukorda.

Hooldereformi rakendamisel anti kohalikele omavalitsustele täiendavad ülesanded väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse rahastamisel ning nende ülesannete täitmiseks nähti ette täiendavad vahendid riigieelarvest. Lääneranna vallale eraldatud pikaajalise hoolduse lisavahendite maht oli 2025. aastal 383 765 eurot, kuid 2026. aastal 336 448 eurot. **Seega vähenes riigipoolne rahastus ühe aastaga 47 317 euro ehk ligikaudu 12% võrra. Lääneranna vallale teadaolevalt ei vähenenud ühegi teise kohaliku omavalitsuse vastav rahastus 2026. aastal protsentuaalselt samas ulatuses, samal ajal kui kohalike omavalitsuste rahastus suurenes keskmiselt ligikaudu 6%.**

Rahastuse vähenemise mõju võimendab asjaolu, et riiklik rahastusmudel ei arvesta piisavalt teenusevajaduse muutumisega eelarveaasta jooksul. Tasandusfondi arvestuses lähtuti Lääneranna valla puhul 66 üldhooldusteenusel viibivast inimesest. Tegelik teenusevajadus on olnud oluliselt suurem. Juba 2026. aasta jaanuaris, eelarve koostamise ajal, oli teenusesaajaid 72 ning aasta jooksul on nende arv suurenenud kuni 82 inimeseni. Seega on vald pidanud teenust korraldama ja rahastama oluliselt suuremale arvule inimestele, kui oli aluseks riigipoolse rahastuse kujunemisel.

Riigipoolse rahastuse vähenemisest hoolimata on Lääneranna vald suunanud üldhooldusteenuse rahastamisse märkimisväärses mahu täiendavaid vahendeid oma

eelarvest. Lääneranna valla 2026. aasta eelarves on üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära tasumiseks ette nähtud kokku 432 000 eurot, millest riigipoolne pikaajalise hoolduse rahastus moodustab 336 448 eurot. **Seega on vald juba eelarve koostamisel näinud selleks ette ligi 100 000 euro ulatuses täiendavaid vahendeid oma eelarvest.**

Ka nimetatud summa ei ole teenusesaajate arvu suurenemise tõttu osutunud piisavaks. 2026. aasta tegeliku vajaduse katmiseks tuleb vallal lisaeelarvega leida üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära tasumiseks veel ligikaudu 20 000 eurot. Seega kujuneb valla enda panus pikaajalise hoolduse rahastamisse 2026. aastal algselt kavandatust veelgi suuremaks.

Lääneranna vald peab oluliseks hooldereformi eesmärkide täitmist ning üldhooldusteenuse kättesaadavuse tagamist. Samas peab selle ülesande rahastamine olema kohaliku omavalitsuse jaoks jätkusuutlik. Olukorras, kus teenusesaajate arv ja hooldekodude hoolduskulud on suurenenud, kuid Lääneranna vallale selleks riigi poolt eraldatud vahendid on samal ajal oluliselt vähenenud, ei ole vallal võimalik katta kogu täiendavat rahastamisvajadust üksnes teiste kohalike ülesannete arvelt.

Sotsiaalkindlustusameti märgukirjas tõstatatud küsimust ning üldhooldusteenuse rahastamisega seotud olukorda arutati 22.09.2026 Lääneranna Vallavolikogu sotsiaal- ja kultuurikomisjoni istungil. Arutelu tulemusel peeti vajalikuks leida lahendus, mis võimaldaks hoolduskulude piirmäära suurendada, kuid oleks samal ajal valla eelarve seisukohalt jätkusuutlik.

Sellest lähtudes on Lääneranna vald 2027. aasta eelarve kavandamisel arvestanud, et pikaajalise hoolduse rahastamisse jätkatakse valla omavahenditest panustamist ligikaudu 2026. aasta suurusjärgus. Arvestades Lääneranna valla kui väikese kohaliku omavalitsuse pingelist eelarveseisu, on juba senises mahus omaosaluse säilitamine valla jaoks oluline rahaline koormus.

Lääneranna vald näeb võimalust hoolduskulude piirmäära tõstmiseks 2027. aastal eelkõige ulatuses, mille võimaldab riigipoolse rahastamise suurenemine. Eeldatavasti peaks 2027. aasta rahastuse kujunemisel senisest suuremal määral kajastuma ka Lääneranna valla tegelik teenusesaajate arv. Kui sellest tulenevalt suureneb vallale riigieelarvest eraldatavate pikaajalise hoolduse vahendite maht, kavandab vald vastava täiendava rahastuse suunamist hoolduskulude piirmäära suurendamisse.

Seega vaatab Lääneranna vald 2027. aasta eelarve koostamise käigus üle väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse hoolduskulude tasumise piirmäära. Piirmäära suurendamise ulatus otsustatakse pärast seda, kui on selgunud 2027. aastaks Lääneranna vallale eraldatavate pikaajalise hoolduse vahendite tegelik maht ning valla eelarvelised võimalused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarvi Sits
vallavanem